תורה אור

ממקום טמא אינו דין שיהו טמאין דם היוצא מפי האמה יוכיח שבא ממקום טמא וטהור אף אתה אל תתמה על זה שאע"פ שבא ממקום טומאה יהיה טהור ת"ל זובו טמא חאת לרבות מימי רגליו לטומאה דם היוצא מפי האמה מנלן דטהור *דתניא יכול יהא דם היוצא מפיו ומפי האמה טמאין ת"ל °זובו טמא הוא טמא [ב]ואין דם היוצא מפיו ומפי האמה טמא אלא טהור ואיפוך אנא אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי *דומיא דרוק מה רוק שמתעגל ויוצא אף כל שמתעגל ויוצא יצא דם שאין מתעגל ויוצא והרי חלב שבאשה שמתעגל ויוצא ואמר מר חלב שבאשה מטמא טומאת משקין טומאת משקין אין אבל לא טומאה חמורה אלא אמר ר' יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי דומיא דרוק מה רוק מתעגל ויוצא וחוזר ונבלע אף כל מתעגל ויוצא וחוזר ונבלע יצא דם שאינו מתעגל ויוצא יצא חלב שבאשה שאע"פ שמתעגל ויוצא אינו חוזר ונבלע ונילף מזובו מה זובו שאין מתעגל ויוצא מטמא אף כל אמר רבא מזובו ליכא למילף שכן גורם טומאה לאחרים: והשרץ: אמר ריש לקיש [ג]שרץ שיבש ושלדו קיימת טמא והאנן תנן מטמאין לחין ואין מטמאין יבשין אמר רבי זירא לא קשיא [ה]הא בכולן הא במקצתן *דתניא א"ר יצחק ברבי ביסנא אמר רבי שמעון בן יוחי °בהם יכול בכולן ת"ל מהם אי מהם יכול במקצתן תלמוד לומר בהם הא כיצד כאן בלח כאן ביבש אמר רבא הני זבוני דמתחזא כי שלדן קיימת טמאין ואמר ריש לקיש [ד]שרץ שנשרף ושלדו קיימת טמא מיתיבי *[ו]נמצא שרץ שרוף על גבי הזיתים וכן מטלית המהוהא טהורין שכל הטמאות כשעת מציאתן א"ר זירא לא קשיא הא בכולן הא במקצתן דתניא אמר רבי יצחק בר ביסנא משום ר"ש בן יוחי בהם יכול בכולן ת"ל מהם אי מהם יכול במקצתן ת"ל בהם הא כיצד כאן בשרוף כאן בשאינו שרוף: מטמאין לחין: זב דכתיב °רר בשרו כיחו וניעו ורוקו דכתיב °כי ירוק הזב בעין רוק שרץ *°במותם אמר רחמנא כעין מיתה שכבת זרע *הראויה להזריע נבלה דכתיב °כי ימות כעין מיתה: אם יכולין להשרות: בעי רבי ירמיה תחילתו וסופו בפושרין או דלמא תחילתו אף על פי שאין סופו ת"ש דתניא כמה היא שרייתן בפושרין יהודה בן נקוסא אומר [ז]מעת לעת תחילתו אף על פי שאין סופו רשב"ג אומר צריכין שיהו פושרין מעת לעת: רבי יוסי אומר בשר המת כו': אמר שמואל טהור מלטמא בכזית אבל מטמא טומאת רקב תניא נמי הכי רבי יוסי אומר בשר המת שיבש ואין יכול לשרות ולחזור כמות שהיה טהור מלטמא בכזית אבל טמא טומאת רקב: **מתני'** *השרץ שנמצא במבוי מטמא למפרע עד שיאמר בדקתי את המבוי הזה ולא היה בו שרץ או עד שעת כבוד וכן [ח]כתם שנמצא בחלוק מטמא למפרע עד שיאמר בדקתי את החלוק הזה ולא היה בו כתם או עד שעת הכבוס ומטמא בין לח בין יבש ר"ש אומר °היבש מטמא למפרע והלח אינו מטמא אלא עד שעת *שהוא יכול לחזור ולהיות לח: **גמ'** איבעיא להו עד שעת כבוד חזקתו בדוק או דלמא חזקתו מתכבד ומאי נפקא מינה דאמר כביד ולא בדיק אי אמרת חזקתו בדוק הא לא בדק אי אמרת חזקתו מתכבד הא מתכבד

אי

ויקרא טו
ויקרא יא
ויקרא טו
שם
ויקרא יא
שם

ממקום טומאה. ממקום שזובו יוצא שהוא טמא בשבילו: דם היוצא מפי אמתו. של זב גמור יליף ליה לקמן לטהר: יכול דם היוצא מפיו. של זב יהא נדון כרוק ודם היוצא מפי אמתו יהא נדון כזוב: ואיפוך אנא. אלא לרבות דם והוא להוציא מי רגלים: שמתעגל. מתאסף הרבה כאחד ואח"כ יוצא כגון רוק ומי רגלים ושכבת זרע: דם אין מתעגל ויוצא דכי אתא קמא קמא נפיק: וחוזר ונבלע. כשאינו מוציאו: אף כל כו'. כגון סילון של מי רגלים חוזר ונבלע יצא דם שאינו מתעגל ויוצא חלב אע"ג שמתעגל אינו חוזר ונבלע: ושלדו. דפוס גופו: קיימת. שלא נשבר ונתפזר: בכולן. בשכולו שלם טמא אפילו יבש: בהם. בשרצים כתיב (ויקרא יא) כל הנוגע בהם: מהם. וכל אשר יפול עליו מהם במותם יטמא (שם): זבוגי. פרוי"ט הגמלאים יבשים בממתא והוא נב ויש שקורין אותו בלע"ז בו"ט: המהוהא. בלויה ונרקבת: רר. כעין ריר שהוא לח כמו (שמואל א כא) ויורד רירו על זקנו: תחילתו אע"פ שאין סופו. אין צריך שיהו המים פושרין בסוף כשיכלה מעת לעת: יהודה בן נקוסא אומר. אין צריך שיהו המים פושרין בסוף אלא יהו על השרץ כמעת לעת אע"פ שאין סופן וקולא היא דאי לא הדר נהכי טהור ואע"ג דאי הוו פושרין כל מעת לעת הוה הדר: טומאת רקב. מלא תרווד ממנו °מטמא במגע ומשא ובאהל: **מתני'** ומטמא בין לח ובין יבש. הכתם או השרץ בין שנמצאו לחין בין שנמצאו יבשין מטמא כל טהרות שנעשו במבוי מיום כיבודו ושנעשה האשה מיום כבוס: היבש מטמא למפרע. עד שעת כיבוד או כיבוס דליכא למימר לאחר כיבוס מיד נפל. אבל הלח אינו מטמא למפרע אלא עד שעה שיכול לומר אם נפל באותו יום עדיין הוא יכול להיות עכשיו לח אבל עד שעת הכיבוד לזמן מרובה לא דהא לח הוא ואי מההיא שעתא נפל הוה מתעביד יבש: **גמ'** חזקתו בדוק. מי מחזקינן דבדיק ליה בשעת הכיבוד ומשום הכי טהרות דקודם כיבוד טהורות: או משום דחזקתו מתכבד. דאי הוה התם בשעת כיבוד הוי נפיק האי שרץ מחמת כיבוד: דאמר כביד ולא בדיק. כבדתיו ולא בדקתיו. אי אמרת דהא דמטהרין הנך דמקמי כיבוד משום דחזקתו שבדקו בשעת כיבוד הא לא בדיק וטהרות דמקמי כיבוד נמי טמאות ואי אמרת כו':

אי

דם היוצא מפיו טהור · בפרק מצות חליצה (יבמות דף קה:) מוקי בשותת דאי לאו הכי טמא משום צחצוחי הרוק:

דם היוצא מפי האמה · ואם תאמר הא כבר ממעטינן בריש בנות כותים (לעיל דף נה:) איש מאדם ויש לומר דהיינו דאין נעשה זב ע"י ראיית אודם אבל אם כבר נעשה זב ליהוי דם היוצא מפי האמה טמא כמו רוקו ולכך צריך קרא הכא למעוטי: **וזאת** לרבות מימי רגליו לטומאה · מ"ז דזאת קדריש כי הכי דדרשינן לעיל מיניה ונימא מ"ז דוכי ירוק אבל זאת בכל דוכתי אתא למעוטי והאי זאת נמי אתא למעוטי דבת"כ מצריך תרי מיעוטי זאת וטמא הוא חד למעוטי זיעה וליחה סרוחה וחד למעוטי דם היוצא מפיו ומפי האמה:

מה רוק שמתעגל ויוצא כו' · מכח ריבויא דוכי ירוק הזב בטהור ודאת דריש הכי אבל אי לאו האי קרא הוה ממעטינן שלא כיחו וניעו ומי רגלים מטמא הוא כמו דם היוצא מפי האמה ואת"ל ולמה לי תרי קראי וכי ירוק לכיחו וניעו וזאת למי רגלים וי"ל דמוכי ירוק לא הוה דרשינן אלא כיחו וניעו שיוצא דרך הפה לא מי האף נמי לרבי יוחנן דדמי כמו רוק ומזאת לא הוה מרבינן אלא מי רגלים שיוצאין מפי האמה כמו זוב דקרא דזאת גבי זוב כתיב לא משום דכאן ממקום טמא מיהו קשה דמשמע דהוה מרבינן חלב האשה מזאת אם היה חוזר ונבלע ותימה והא אפילו כיחו וניעו לא הוה מרבי מזאת אי לאו ריבויא דוכי ירוק וצריך לומר דאי לאו ריבויא דוכי ירוק הוה מוקמינן זאת לכיחו וניעו דומיא דהאי כעין רוק אבל השתא דכתיב וכי ירוק איתר וזאת לכל דבר המתעגל ויוצא וחוזר ונבלע: **ונילף** מזובו · אי לאו זיבה לאו מעין הוא דבעינא הכי בפרק בנות כותים (לעיל לה:): **אי** בהם לא מהם כו' · ואע"ג דמהאי בהם ומהם דרשינן בפ"ק דחגיגה (דף יא:) ששיעורו בכעדשה התם אסמכתא הוא דשיעורים הלכה למשה מסיני: **שרץ** שנשרף · ק"ק דלא פריך ושרוף בהדי הדדי דמתני' קרא קדריש להו: **שכבת** זרע הראויה להזריע · ואם תאמר והא *שכבת זרע שאינו יורה כחץ אינו ראוי להזריע ומטמא ויש לומר דמין ראוי להזריע בעינן ולפי' שאינו יורה כחץ כיון שהוא לא חשיב מין שכבת זרע הראוי להזריע:

בנומה

יט א מיי' פ"ה מהל' משכב ומושב הלכה ח:

כ ב ג ד מיי' פ"ד מהל' אבות הטומאות הלכה יג:

כא ה מיי' שם פ"ו הלכה י:

כב ו מיי' פ"ב מהלכות משכב ומושב הלכה ה:

כג ז מיי' פ"ט מהלכות אבות הטומאות הלכה ד:

כד ח מיי' פ"ב מהלכות משכב ומושב הלכה ב:

כה ט מיי' פ"ח מהל' אבות הטומאות הלכה ד:

יבמות קה.

[לעיל יט:]

◆

לעזי רש"י
פוריי"ש. קרפודה.
בו"ש. קרפודה.

◆

גליון הש"ס
רש"י ד"ה טומאת רקב כו' מטמא במגע. עי' פ"ב מ"ב דאהלות ובמשנה"ל שם · ועי' בברע"ב פ"ד מ"ס דטהרות וצ"ע:

שבועות יח: [עי' תוס' שבת עב: ד"ה כ"ט]

טהרות פ"ה מ"ז לעיל ד.

[פ"ז סב: חולין עד.]

[פ"ז סב:]

לעיל ג.

ג"י רש"י שהוא יכול להיות לח

[ובתוס' יבמות ד"ה סוף] [illegible]

[לעיל מג:]

◆

תוספי הרא"ש

דם היוצא מפיו טהור בפרק מצות חליצה מוקי לה בשותת דאי לאו הכי טמא משום צחצוחי הרוק: דם היוצא מפי האמה · אע"ג דממעטינן ליה בפ' בנות כותים היינו לענין שאינו נעשה זב ע"י אותו דם הכא איצטריך קרא אם כבר הוא זב שאינו טמא כמו רוקו: וזאת לרבות מימי רגליו · ותימה בכל דוכתא אמרינן וזאת למעט כדאמרינן בפרק יוצא דופן וזאת היא תחולה הרי אלו ג' [illegible] ואי זאת למעוטי זיעה וליחה [illegible] דכתיב בתריא וזאת [illegible] ליכיחו ניעו רוקא [illegible] הוא או לא [illegible] פריך נמי לאו מעין הוא:

[illegible] · וכאן לרבות · וי"ל דזאת נמי הוי מיעוטא [illegible] כדדרשינן לעיל כיחו וניעו מאוי דוכי ירוק · ובת"כ דרשינן האי זאת למעוטי [illegible]
[illegible] · מה רוק מתעגל ויוצא וחוזר ונבלע · ותימה למה לי קרא לרבות כיחו וניעו ומימי רגליו הא הוו דומיא דרוק שמתעגלין ויוצאין וחוזרין ונבלעין וי"ל דאפ"ה לא מרבינן אי לאו [illegible]
[illegible] טמא °כי הכי דמטמיא מינית דם היוצא מפיו ומפי האמה · ותימה למה לי תרי קראי וכי ירוק לכיחו וניעו וזאת למי רגלים וי"ל דאי לאו רבויא הוה מוקמינן זאת לכיחו וניעו [illegible]
[illegible] כעין רוק · אבל השתא דכתיב וכי איתר וזאת לרבות כל דבר שמתעגל ויוצא וחוזר ונבלע : וניליף מזובו · בפ' בנות כותים מיפקא ליה אי מקום זיבה מעיין הוא או לא [illegible]
אמר ריש לקיש שרץ שנשרף ושלדו קיימת טמא · אע"ג דאמר ריש לקיש שרץ שיבש הו"א נשרף גרע טפי · ומיהו לענין לרבויינהו מקרא שקלין [illegible]

מוסף רש"י יכול יהא דם היוצא מפיו. טמא כרוק, ודם היוצא מפי אמתו טמא כזובו וקריו ומימי רגליו שהן מפירותיו של זב וטמאין טומאה חמורה (יבמות קה.). שמתעגל ויוצא. שמתאסף תחלה ואח"כ יוצא, לאפוקי דם בין טמא בין טהור, כשהוא בא טופף ויוצא ראשון ראשון (לעיל יט:). וכן מטלית. טלית של זב היתה, המהוהא. הבלויה, מלאה בלויה ע"ג זיתים, טהורין, מלגומת הזיתים, דאמרינן הכי נפלה עליהו לאחר שבלתה וטהרה מטומאתה (לעיל ד.). כעין מיתה. כעין שעת מיתה שהיו לחים, למעוטי שרץ שיבש (חולין עד. וכעי"ז פ"ז סח:). מטמא למפרע. כל טהרות שנעשו במבוי, עד שיאמר. עליו אדם באותו היום, בדקתי. ושוב אינו מטמא מאותו היום ולמפרע אבל עד אותו היום הוא מטמא (לעיל ג.). או עד שעת כבוד. אבל טהרות דקודם כיבוד טהורין, דחזקה ישראל בודקין מבואותיהן בשעת כיבודיהן ולאו הוא בההיא שעתא הוא משתכח, אבל טהרות דלאחר כיבוד טמאות מספק שמא לאחר כיבוד מיד נפל (שם).